

Hur man löser klimatproblemet

FN:s klimattoppmöte i Lima åstadkom inte särskilt mycket, i likhet med alla tidigare möten de senaste 20 åren. Som Albert Einstein sade: "galenskap är att upprepa samma sak om och om igen och förvänta sig olika resultat".

Under de senaste 20 åren har traditionell klimatpolitik varit enkelspårig: vi ska subventionera användning av förnybara energikällor såsom vindkraft och solceller för att minska våra koldioxidutsläpp. Trots detta får världen idag, efter ändlösa klimattoppmöten, storslagna löften, pompös retorik – och goda intentioner, endast 0,4 procent av sin energi från sol- och vindkraft. Utsläppen av koldioxid fortsätter öka.

Förra månaden lämnade Internationella energigorganet sin första prognos för 2040. Under extremt optimistiska förutsättningar, att samtliga regeringar uppfyller samtliga av sina gröna löften, kommer om 26 år, sol- och vindkraft att bidra med 2,2 procent av världens energi. Som Jim Hansen från NASA, klimatrådgivare åt Al Gore, säger: "Att vänta sig att förnybara energikällor skulle driva på en snabb utfasning av fossila bränslen i USA, Kina, Indien eller världen som helhet är nästan liktydigt med att tro på jultomten". Det är hög tid att välja en bättre väg.

Det grundläggande problemet är att grön energi är alldeles för dyr. När vi nådigt stöder fattiga länder med solceller och vindkraftverk hjälper det i viss mån. Om vi i stället skulle ha använt gas, hade vi kunnat hjälpa fyra gånger så många människor för samma summa pengar.

Problemet med nuvarande klimatpolitik, vilket visades med önskvärd tydlighet i Lima, är att vi försöker övertyga praktiskt taget alla större länder i världen att handla i rak motsats till sina ekonomiska intressen. Tyskland offrar mer än 950 miljarder kronor på solceller, vilket kommer att fördröja den globala uppvärmningen vid seklets slut med fuffiga 37 timmar. Det är en svårsåld politik.

Kina har lyft 680 miljoner människor ur fattigdom med hjälp av billig men förorenande kol – vi ber dem att bromsa denna process. Därtill ber vi utvecklingsländerna att använda ineffektiv vind- och solkraft vilket kommer att hjälpa avsevärt färre av deras fattiga medborgare ut ur mörker och fattigdom.

Det förvånar inte att toppmötet i Lima misslyckades och, om vi fortsätter längs den inslagna vägen, kommer toppmötet i

FOTO: JUAN KARITA/AP

Paris år 2015 också att misslyckas.

Lyckligtvis finns alternativ som är mycket mer lovande. Vi bör kraftfullt öka anslagen till forskning och utveckling för grön energi. Om vi genom banbrytande innovationer får ner priset på grön energi under priset för fossila bränslen kommer alla att byta – också Kina och Indien.

Ekonomisk analys pekar på att om vi koncentrerar våra resurser på forskning och utveckling om grön energi kommer fördelarna för klimat och samhälle att uppgå till 11 kronor för varje spenderad krona.

Det kan jämföras med EU:s nuvarande klimatpolitik: Ett genomsnitt av makroekonomiska modeller pekar mot att EU:s klimatpolitik från år 2020 och fram till nästa sekelskifte årligen kommer att kosta 1900 miljarder kronor, medan den ger sparade klimatkostnader om blott ungefär 65 miljarder kronor per år. Den ger alltså bara 3 öres nytta för varje spenderad krona.

De lobbyister som förespråkar den nuvarande, ineffektiva och förnybara tekniken använder ofta argumentet att subventionerna skapar efterfrågan efter gröna lösningar, vilket ska leda till de önskade innovationerna. Tyvärr är detta inte fallet.

En tysk parlamentarisk kommission har analyserat effekterna av Tysklands stora gröna satsning, den så kallade *Energiewende*. Kommissionen drog den otydliga slutsatsen att subventionerna inte bidrar till några innovationer vad gäller grön energi, eftersom det är betydligt säkrare för företagen att fortsätta förlita sig på kraftigt subventionerade vindkraftverk, solceller och biomassa än att vidareutveckla befintlig teknik och ta fram nya andamålsenliga alternativ till fossila bränslen.

Subventionerna skapar helt enkelt fel incitament och kommissionen "kunde inte finna någon positiv korrelation mellan subventioner och innovationer inom någon tekniksektor".

Ett utmärkt exempel på hur tekniska framsteg kommer till stånd

är datorernas utveckling sedan 1950-talet. De utvecklades inte genom subventioner och massproduktion av elektronrör. Vi införde inte massiva subventioner så att alla västerlänningar skulle kunna ha stora datorkolosser i sina källare år 1960. Inte heller beskattade vi alternativen såsom exempelvis skrivmaskiner.

Framstegen kom helt och hållet från stora investeringar inom forskning och utveckling, lett av rymdkapplöpningen. Detta ledde till transistorer, integrerade kretsar, hårddiskar och alla andra uppfinningar som möjliggjorde att företag som IBM och Apple kunde producera datorer som konsumenterna faktiskt vill köpa.

Vi vet att uppfinningar kan minska utsläppen av koldioxid. Skiffergasrevolutionen i USA möjliggjordes genom att USA:s regering bidragit med 10 miljarder dollar till forskning och utveckling under de senaste 30 åren. Det har pressat ner priset på gas, ersatt smutsigare kol med mindre förorenande gas och skurit ner koldioxidutsläppen med ungefär 300 miljoner ton år 2012. Det är mer än tre gånger den minskning vi får från EU:s dyrbara vindkraftverk och solceller varje år. Medan EU årligen betalar mer än 300 miljarder kronor i subventioner till sol- och vindkraft tjänar USA 2150 miljarder kronor varje år på skiffergasens genombrott.

Hellre än att hoppas på att hela världen plötsligt ska bestämma sig för att genomdriva en politik som står i rakt motsatsförhållande till allas ekonomiska intressen, borde nästa klimattoppmöte fokusera på en dramatisk ökning av anslagen till grön forskning och utveckling. Med nästa generation grön energi kommer vi äntligen att på allvar tackla problemet med global uppvärmning.

BJØRN LOMBORG

Chef för Copenhagen Consensus Center och adjungerad professor vid Copenhagen

Business School.
ea@lomborg.com

